

etninių tyrimų institutas

Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų instituto užsakymu atliktos visuomenės nuostatų apklausos apie pabėgėlius 2015 m. rezultatai

2015 m. lapkričio 19 – 29 d. (apklausa vyko iš karto po Paryžiaus teroro aktų lapkričio 13 d.) reprezentatyvią apklausą vykdė UAB „Baltijos tyrimai“ Tyrimo metu apklausti 1078 Lietuvos gyventojai (nuo 15 metų ir vyresni), apklausa vyko 124 atrankos taškuose. Apklaustųjų sudėtis atitinka tokio amžiaus Lietuvos gyventojų sudėtį pagal lytį, amžių, išsimokslinimą, tautybę, gyvenvietės tipą ir apskritis. Tyrimo paklaida tokiai imčiai iki 3,2 proc.

Respondentams apklausos metu buvo primenama, kad bus klausiama apie pabėgėlius – asmenis, kurie negali grįžti į savo kilmės valstybę dėl visiškai pagrįstos baimės, kad jie bus ten kankinami, su jais bus nežmoniška elgiamasi, jų kaip žmonių teisės ir pagrindinės laisvės bus pažeistos arba kyla grėsmė jų gyvybei, sveikatai, saugumui ar laisvei dėl paplitusios prievartos, kuri kyla karinio konflikto metu arba kuri sudaro sąlygas sistemingiems žmogaus teisių pažeidimams.

- 2015 m. vykę debatai dėl pabėgėlių priėmimo programos įgyvendimo Lietuvoje neišskleidė žmonių baimių ir abejonių dėl programos įgyvendinimo sėkmės. Lietuvos gyventojai iki šiol palyginti mažai žino tiek apie Lietuvoje pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusą turinčius žmones, tiek apie šiuo metu dėl pabėgėlio statuso Europos Sąjungoje besikreipiančius žmones iš Sirijos, Irako ir Eritrėjos.
- Nors naujausiais skelbiamais duomenimis per pirmąjį 2015 m. pusmetį Lietuvoje pabėgėlio statusas buvo suteiktas 10 asmenų (papildoma apsauga 38 asmenims), o per pastaruosius penkerius metus pabėgėlio statusas kasmet suteikiamas tik 10–25 asmenims (papildoma apsauga – 80–150 žmonių), 74 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad Lietuvoje pabėgėlių skaičius kasmet didėja, o 70 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad Lietuvoje jau pakanka pabėgėlių ir negalima leisti, kad jų atvyktų daugiau. Kiek daugiau nei pusė (55 proc.) Lietuvos gyventojų mano, kad Lietuva turėtų atsisakyti dalyvauti pabėgėlių perkėlimo programoje.
- Atliktos apklausos duomenys rodo, kad Lietuva išlieka kultūriškai uždara visuomenė. Nepriklausomai nuo naujai atvykstančių užsieniečių statuso – tai yra, ar jie būtų į Lietuvą dirbti atvykstantys migrantai, ar pabėgėliai – Lietuvos gyventojai visų pirma yra linkę įžvelgti galimas grėsmes socialiniam saugumui. 2015 m. apklausos duomenimis 82 proc. Lietuvos gyventojų manė, kad

pabėgėliai gali sukelti socialinius neramumus Lietuvoje, 86 proc. – kad gali padidinti nusikalstamumo lygį šalyje.

- Lietuvos gyventojai gana neigiamai mato ir savo visuomenę bei valstybę. Absoliuti dauguma (80 proc.) respondentų mano, kad į Lietuvą atvykę pabėgėliai susidurs su neigiamomis visuomenės nuostatomis, 87 proc. mano, kad jie turės sunkumų ieškant darbo, 78 proc. – kad turės sunkumų išsinuomojant būstą. Daugiau nei pusė (56 proc.) respondentų mano, kad į Lietuvą atvykę pabėgėliai patirs smurtą, susidurs su sunkumais sveikatos priežiūros (62 proc.) ar vaikų švietimo (73 proc.) srityse. Didelė dalis Lietuvos gyventojų (74 proc.) mano, kad pabėgėliai nesiruošia čia gyventi ir siekia pasinaudoti Lietuva kaip tranzito šalimi.
- Apklauso metu kiek daugiau nei trečdalis respondentų (35 proc.) pritarė teiginiui, kad “pabėgėliai yra pažeidžiama grupė, todėl Lietuva privalo jiems padėti”, dar penktadalis (20 proc.) į šį klausimą negalėjo atsakyti/ neatsakė. Lietuvos gyventojų nuostatos į šalį atvykstančių pabėgėlių atžvilgiu išlieka konservatyvios.

Skelbiant, cituojant ar kitaip naudojant duomenis, nuoroda į Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų institutą yra būtina.

Asmenys kontaktams:

Vita Petrušauskaitė, vita@ces.lt,

Karolis Žibas, karolis@ces.lt

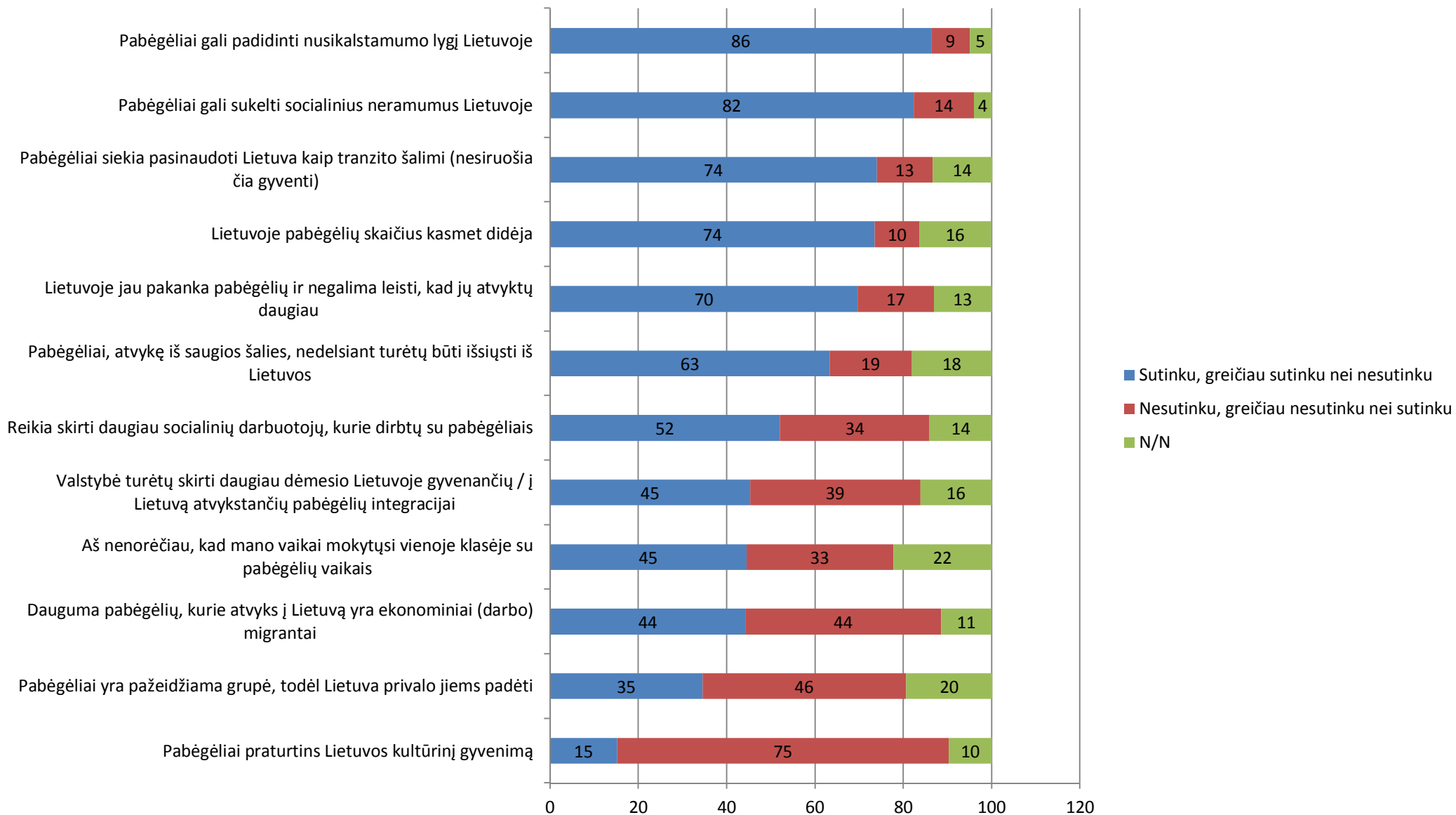
Tel. 8 5 272 2063

Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų institutas

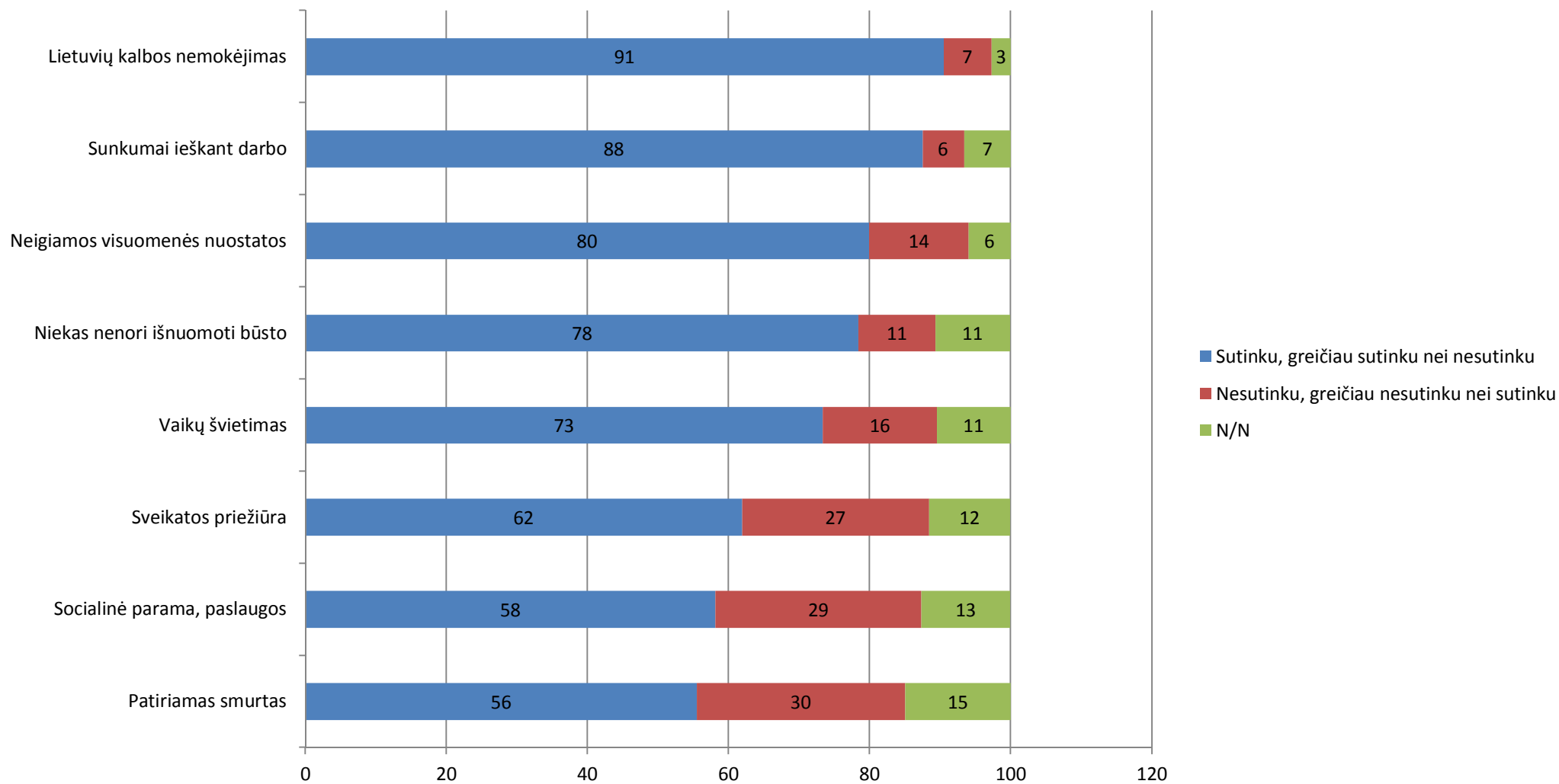
A. Goštauto 11-509, Vilnius

<http://www.ces.lt/>

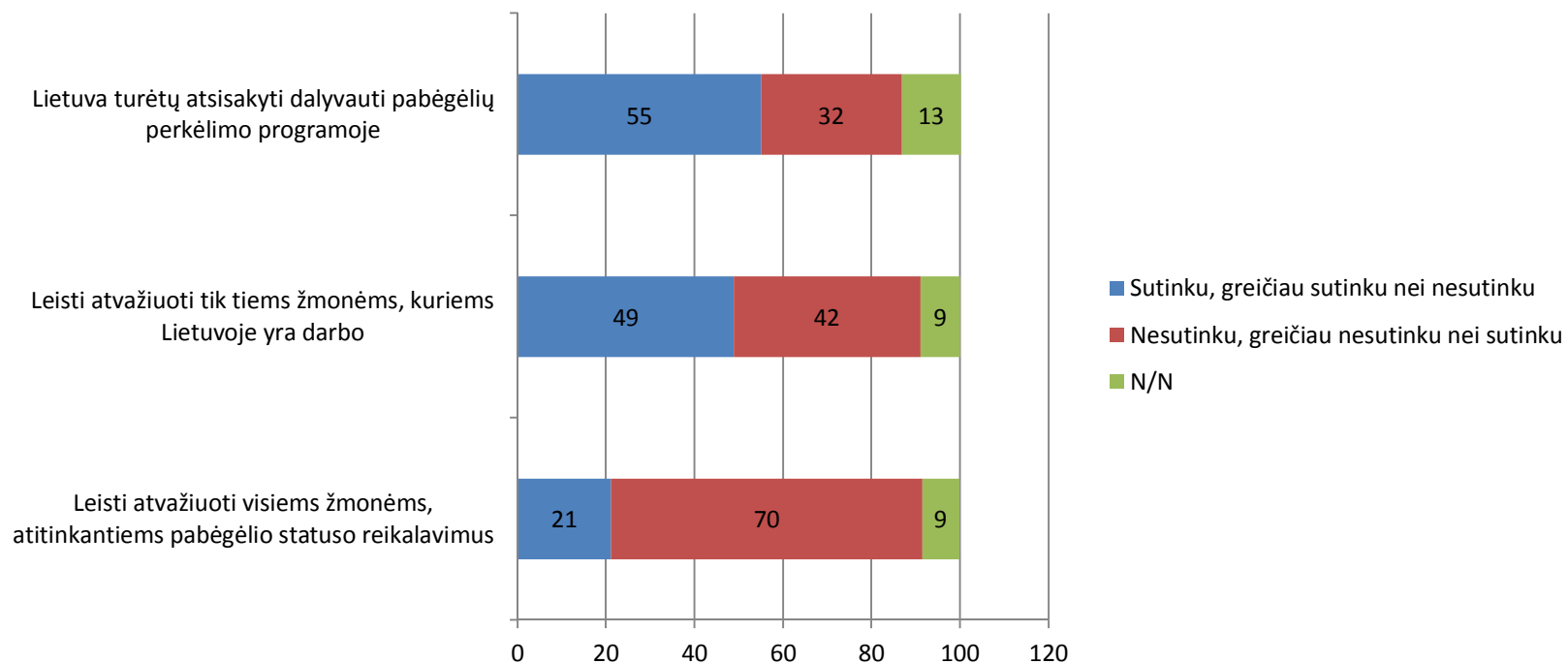
Lietuva sutiko su Europos Komisijos pasiūlymu per dvejus metus priimti 1105 pabėgėlius iš Sirijos, Irako ir Eritrėjos. Kokia jūsų nuomonė apie žemiau pateikiamus teiginius? 2015 m.

Lietuvoje gyvenantiems pabėgėliams gali iškilti įvairių sudėtingų situacijų. Pasakykite, ar jūs sutinkate ar nesutinkate, kad pabėgėliams gali kilti ypatingų sunkumų šiose srityse? 2015 m.

Jūsų nuomone, kokius politinius sprendimus turėtų priimti Lietuvos vyriausybė dėl į Lietuvą atvykstančių pabėgėlių? Ar jūs sutinkate ar nesutinkate su tokiais galimais sprendimais? 2015 m.

Ar jūs pritarumėte ar nepritarumėte tokioms integracijos priemonėms, kurios būtų taikomos Lietuvoje gyvenantiems ir į Lietuvą atvykstantiems pabėgėliams? 2015 m.

